

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Názov projektu	E-learning vo výchovno-vzdelávacom procese
Kód ITMS projektu	26110130184
Kód výzvy	OPV-2008/1.1/03-SORO
Číslo Zmluvy o poskytnutí NFP	142/2009/1.1/OPV
Prijímateľ	Základná škola Námestovo – Komenského ul. Komenského 495/33, 029 01 Námestovo

Učebné osnovy zo zemepisu pre 9.ročník ZŠ

(Schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky dňa 3. apríla 1997 rozhodnutím číslo 1640/97 – 151 s platnosťou od 1. septembra 1997.)

Inováciu obsahu učebných osnov koordinovala: RNDr. Mária Nogová)

September 2010

Inováciu obsahu učebných osnov koordinovala: RNDr. Mária Nogová

Škola :	Základná škola, Komenského 495 /33, Námestovo
Časová dotácia:	1 hod./týždenne, 33 hodín ročne
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť
Predmet:	ZEMEPIS
Ročník:	deviaty

1. Charakteristika predmetu

Geografia je vedný odbor, ktorý skúma krajinu, zákonitosti jej usporiadania a možnosti využitia krajiny človekom. Zaoberá sa väzbami spoločnosť a prostredie. Vzhľadom na narastanie problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich vplyvu na prírodné prostredie i na spoločnosť, geografia reaguje na zmeny v priestore a pomáha ich riešiť.

Dôležitým cieľom je naučiť žiakov chápať odlišnosti medzi jednotlivými kultúrami, vážiť si tradície národov, snažiť sa o spolužitie so všetkými národmi a národnosťami. Pritom je dôležité mať dostatočné vedomosti o svojej vlasti, vážiť si prostredie, v ktorom žijeme a zachovať si svoju kultúru a národnú identitu v európskom priestore.

Základom obsahu vyučovania zemepisu v základnej škole je regionálna geografia. V regionálnej geografii sveta je obsah zameraný na charakterizovanie polohy, prírodných pomerov, obyvateľstva a hospodárstva.

2. Ciele predmetu

Všeobecným cieľom vyučovania zemepisu v základnej škole je postupne a vekuprimerane sprostredkovať žiakom poznatky o základných zákonitostiach stavu a vývoja krajiny a rozmiestnení jej rôznych typov v priestore. Žiaci získajú základné poznatky z fyzickej, humánnej a regionálnej geografie sveta, ktoré sa postupne rozvíjajú a spresňujú od 5. do 9. ročníka.

- Základným cieľom je osvojiť si poznatky o vzťahoch medzi zložkami prírodného prostredia a ľudskou spoločnosťou, zručnosti pri práci s mapou a doplňujúcimi zdrojmi informácií, schopnosť aplikovať získané poznatky v praktickej činnosti, kladný vzťah ku geografii.
- Dôležitým cieľom je naučiť žiakov chápať odlišnosti medzi jednotlivými kultúrami, vážiť si tradície národov, snažiť sa o spolužitie so všetkými národmi a národnosťami. Pritom je dôležité mať dostatočné vedomosti o svojej vlasti, vážiť si prostredie, v ktorom žijeme a zachovať si svoju kultúru a národnú identitu v európskom priestore.

- Spolu s osvojením vedomostí a zručností má predmet aj spoločenský význam, ktorý spočíva v uvedomovaní si a chápaní existujúcich a hroziacich problémov a tým vedie k zvýšeniu environmentálneho vedomia obyvateľstva. Výhovným cieľom je prehĺbiť aj estetické a etické cítenie žiakov.

KOMPETENCIE ŽIAKOV :

Žiaci budú vedieť :

- -vedomosti o Zemi ako vesmírnom telese a dôsledkoch postavenia v slnečnej sústave,
- -vedomosti o základných fyzickogeografických a socioekonomických javoch a ich konkretizácii pri charakteristike jednotlivých svetadielov
- -podrobnejšie geografické poznatky o svojej vlasti a miestnej krajine
- -zručnosť pracovať s mapami a vyvodzovať z nich základné charakteristiky zobrazovaného územia.

. Zavŕšením výučby zemepisu v základnej škole je v 9. ročníku charakteristika vybraných makroregiónov sveta z pohľadu nielen fyzickogeografického, ale aj so zameraním na hospodársko - politickú a kultúrnu charakteristiku danej oblasti / regiónu.

Základom obsahu vyučovania zemepisu v základnej škole je regionálna geografia. V regionálnej geografii sveta je obsah zameraný na charakterizovanie polohy, prírodných pomerov, obyvateľstva a hospodárstva.

Žiaci získavajú informácie charakteru fyzickogeografického, ale aj so zameraním na hospodársko - politickú a kultúrnu charakteristiku s dôrazom na integračné tendencie.

. Obsahom vyučovania zemepisu je systém zemepisných cvičení a pozorovaní, prípadne vychádzok v 5. až 8. ročníku.

Prehľad tematických celkov a odporúčaný počet hodín

Počet hodín pri jednotlivých tematických celkoch je len odporúčaný. Jednotlivé tematické celky sa môžu v rámci ročníka presúvať po dohode v predmetovej komisii v škole.

3. Obsahový a výkonový štandard predmetu

9. ročník, (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

1. Úvod do vyučovania- 1hodina

2. Geografická charakteristika vybraných makroregiónov sveta- 31hodín

3. Záver učiva- 1hodina

9. ročník

(1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

1. ÚVOD DO VYUČOVANIA TEMATICKÉHO CELKU

Prehľad získaných poznatkov, ktoré sa budú využívať v nasledujúcom tematickom celku.

2. GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA MAKROREGIÓNOV SVETA

Ciele – Žiak bude vedieť :

- porovnávať svetadiely, kontinenty, oceány na základe prírodných charakteristík, polohy, rozlohy, horizontálnej a výškovej členitosti rozmiestnenia povrchových celkov, podnebia, vodstva, rastlinstva a živočíšstva.
- porovnať svetadiely, kontinenty a oceány z hľadiska zásahov ľudskej spoločnosti do krajiny,
- porovnávať svetadiely na základe predpokladov hospodárskeho rozvoja,
- poznať svetové organizácie, integračné snahy štátov,
- hodnotiť vyčlenené makroregióny z hľadiska prínosu pre svet,
- charakterizovať kultúru obyvateľstva, spôsob života, rozdiely v životnej úrovni, náboženstve, tradíciách, mentalite,
- porovnávať Slovensko v geografickom priestore s ostatnými oblasťami na Zemi.

Obsah

2.1 Svetadiely, kontinenty, oceány

2.2 Etnické a náboženské rozdiely a spory

Rasy, národy, etnické skupiny, náboženstvá a ich rozmiestnenie vo svete.

2.3 Vývoj svetového hospodárstva

Bohaté a chudobné oblasti sveta

Hospodársky vyspelé a slaborozvinuté krajiny.

Krajiny tretieho sveta a ich problémy

Zjednocovanie súčasného sveta

2.4 Vyčlenenie makroregiónov sveta

Spôsoby vyčleňovania makroregiónov na základe politicko-ekonomických a kultúrnych daností.

2.5 Charakteristika makroregiónov sveta

Integračné tendencie v regiónoch, ich význam pre svetové hospodárstvo a medzinárodný obchod, kultúrne a náboženské osobitosti, spôsoby života v regióne

2.5.1 Európske štáty

Vzťahy medzi jednotlivými štátmi. Postavenie Slovenska v Európe. Štáty v Európskej únii.

2.5.2 USA a Kanada

2.5.3 Ázia

Čína, Japonsko, India, rýchlo sa rozvíjajúce ázijske štáty

2.5.4 Ruská federácia

Postavenie Ruskej federácie vo svete

2.5.5 Arabské štáty

2.5.6 Latinská Amerika

2.5.7 Stredná a Južná Afrika

2.5.8 Austrália a Oceánia

3. ZÁVER UČIVA

Záverečné zhrnutie učiva zemepisu

4. Prierezové témy :

- **Osobnostný a sociálny rozvoj žiaka** vo všetkých tematických celkoch
- **Ochrana života a zdravia** – charakteristiky obyvateľstva, priemyselné odvetvia, poľnohospodárstvo
- **Multikultúrna** – charakteristiky obyvateľstva, rozvoj cestovného ruchu
- **Dopravná**- druhy dopravy, zahraničný obchod, cestovný ruch,
- **Mediálna** – vyhľadávanie a objektívne / relevantné zdroje informácií .časopisy,noviny, encyklopédie, obrazový a propagačný materiál, atlasy, www stránky
- **Environmentálna**- vo všetkých tematických celkoch
- **REGIONÁLNA** – využitie polohy v euroregióne, doprava, kultúra, CR, zahraničný obchod, prírodné charakteristiky, prvky humánnej geografie

5. Pedagogické stratégie a formy práce:

Úvod do vyučovania	Motivačné rozprávanie Riešenie problémových úloh a otázok Práca s textom a mapou Práca so zdrojmi informácií Zhukovanie Tvorenie n – tíc podľa významu, doplňovačky, tajničky	Práca vo dvojiciach Skupinová práca Samostatná práca
Geografická charakteristika vybraných makroregiónov sveta	Motivačné rozprávanie Riešenie problémových úloh a otázok Práca s textom a mapou Práca so zdrojmi informácií Zhukovanie Tvorenie n – tíc podľa významu, doplňovačky, tajničky	Práca vo dvojiciach Skupinová práca Samostatná práca
Záver učiva Opakovanie učiva	Motivačné rozprávanie Riešenie problémových úloh a otázok Práca s textom a mapou Práca so zdrojmi informácií Zhukovanie Tvorenie n – tíc podľa významu, doplňovačky, tajničky Tvorba a prezentácia projektu	Práca vo dvojiciach Skupinová práca Samostatná práca

6. Učebné zdroje

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Úvod do vyučovania	L. Tolmáči a kol. Učebnica ZEMEPIS 9 Šk.zem.atlas	dataprojektor , notebook, počítač Interaktívna tabuľa	Nástenná mapa atlas	Internet, DVD, zemepisné encyklopédie Obrazový materiál Štatistický materiál
Geografická charakteristika vybraných makroregiónov sveta	L. Tolmáči a kol. Učebnica ZEMEPIS 9	počítač Interaktívna tabuľa	Nástenná mapa Atlas	Internet, zemepisné encyklopédie, odborné časopisy Obrazový materiál

	Šk.zem.atlas			Štatistický materiál
Záver učiva	L. Tolmáči a kol.	počítač	mapa,	Internet, DVD,
Opakovanie učiva	Učebnica ZEMEPIS 9 Šk.zem.atlas	Interaktívna tabuľa		automapa, turistická mapa, slepá mapa

7. Požiadavky na výstup

Požadovaný výstup žiakov z geografie vo 9.ročníku:

- orientovať sa na mape podľa zemepisných súradníc
- orientovať sa v pláne mesta, autoatlase, v mape alebo pláne na internete
- vedieť čítať mapy všeobecnogeografické, tematické a rozumieť im
- interpretovať údaje získané z grafu, diagramu
- charakterizovať dané územie v štruktúre poloha, povrch, podnebie, vodstvo, pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo, lesy, poľnohospodárstvo, priemyselné odvetvia, obyvateľstvo, sídla, doprava, cestovný ruch, zaujímavosti
- pripraviť projekt, vypracovať a odprezentovať ho
- diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych
- získavať údaje zo zdrojov, využívať internet, odbornú literatúru
- tvoriť mentálne mapy so symbolmi

7. Hodnotenie

Žiaci v 9. ročníku sú hodnotení podľa klasifikačného poriadku. Hodnotí sa ústny prejav, písomný prejav, práca s mapou, referáty a projekty. Okrem hodnotenia známku, ktorá zhodnocuje výsledok práce žiaka, je potrebné zaradiť aj slovné hodnotenie. Slovné hodnotenie zohľadňuje kognitívne schopnosti žiakov, ich postoje k školskej práci, individuálne i sociálne správanie, celkovú aktivitu. Pomáha pri vytváraní sebahodnotenia žiaka. Slovné hodnotenie poskytuje priestor na hodnotenie iných žiakov ako aj seba samého. Je možné kombinovať obidva spôsoby hodnotenia.

Proces

Učebné osnovy sú spracované rámcovo tak, aby umožnili učiteľom prípravu a realizáciu vyučovania podľa ich predstáv.

Formy a metódy vyučovania nie sú predpísané, záleží na tvorivosti učiteľa a možnostiach, ktoré má k dispozícii. Učebné osnovy umožňujú učiteľovi aj upraviť počet hodín venovaný jednotlivým témam podľa podmienok v triede.

Dôraz treba klásť na zníženie záťaže pamäťových funkcií. Doplňujúce a najmä číselné údaje nemajú byť predmetom hodnotenia a klasifikácie. Vyučovací proces prebieha väčšinou v triede, ale vhodné je podľa možností zaradiť do vyučovania hodiny v prírode. Obsah vyučovania zemepisu je prepojený aj s predmetmi prírodopis, občianska výchova, matematika, fyzika, dejepis, v menšej miere aj s ostatnými predmetmi. Je potrebné, aby učiteľ poznal aj obsah ostatných predmetov, v tých častiach učiva, ktoré súvisia so zemepisom.

Vo vyučovacom procese sa hodnotí primerané ovládanie základných poznatkov, pojmov, faktov, pochopenie vzťahov medzi geografickými javmi, schopnosť reprodukovať poznatky, zručnosti pri práci s mapou, schopnosť aplikovať získané poznatky v krajine, celková úroveň a kultivovanosť prejavu.

Vychádzky sú len odporúčané. O ich zaradení a realizácii rozhoduje učiteľ. Na hodinách sa môžu veľmi často uplatňovať okrem cvičení s mapami aj didaktické hry, modelové situácie a ďalšie motivačné aktivity tak, aby učivo bolo zaujímavé a prístupné žiakom a žiaci mali dostatok priestoru na samostatnú prácu a radosť z učenia.